

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Институт по информационни и комуникационни технологии

ПРОГРАМА

за управление и развитие на академичното звено

чл.-кор. д.н. Любка Атанасова Дуковска

кандидат за директор на ИИКТ – БАН

София · 2026

Съдържание

1. Увод	3
2. Приоритети на програмата	3
3. Състояние на Института	4
3.1. Мисия, структура и научни направления	4
3.2. Научна дейност	6
3.3. Проектна дейност и финансово състояние	8
3.4. Човешки ресурси и обучение в докторантура	11
3.5. Изследователска инфраструктура	13
3.6. Издателска дейност и научно сътрудничество	14
4. Принципи на управление	16
5. Приоритети за развитие на Института	17
Приоритет 1. Финансова устойчивост и диверсификация на проектния портфейл	17
Приоритет 2. Развитие и утвърждаване на млади изследователи	17
Приоритет 3. Качество на научната продукция	18
Приоритет 4. Иновации и връзка с бизнеса	18
Приоритет 5. Инфраструктура и национално позициониране	19
Приоритет 6. Управление, прозрачност и отчетност	19
6. Първата година от мандата	20
7. Индикатори за успеваемост	20
8. Заключение	21

1. Увод

Институтът по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ) при БАН е създаден с решение на ОС на БАН от 01.07.2010 г., чрез сливане на три първични научни звена на БАН, а именно Институт по паралелна обработка на информацията (ИПОИ), Институт по информационни технологии (ИИТ) и Институт по компютърни и комуникационни системи (ИККС).

Това решение на ОС на БАН доведе до създаването на институт с висока концентрация на научен потенциал, с широк обхват на разработваната научна проблематика и с колектив, който доказва през годините своята амбиция да бъде лидер в областта на информационните и комуникационни технологии.

За мен е изключителна чест и привилегия да започна своя професионален път през 1996 г. като „програмист“ в Института по информационни технологии (ИИТ), да бъда част от колектива на Института по информационни и комуникационни технологии (ИИКТ), от неговото създаване и днес тридесет години по-късно да имам възможността да кандидатствам за директор на ИИКТ.

2. Приоритети на програмата

Институтът по информационни и комуникационни технологии разполага с изследователска инфраструктура без аналог в страната, с устойчиво нарастващ брой цитирания и с трайно подобряващо се качество на публикациите. Настоящият програмен период открива нови възможности пред проектната дейност, а разширяването на участието в европейските програми, задълбочаването на сътрудничеството с бизнеса и осигуряването на приемственост в научния състав определят посоките, в които Институтът има най-голям потенциал за развитие.

Постигнатите резултати са удовлетворяващи, но креативните възможности на колектива са по-големи.

Тази програма е насочена към шест приоритета:

- Финансова устойчивост и диверсификация на проектния портфейл.
- Развитие и утвърждаване на млади изследователи.
- Качество на научната продукция.
- Иновации и връзка с бизнеса.

- Инфраструктура и национално позициониране.
- Управление, прозрачност и отчетност.

Периодът на програмата съвпада изцяло с третия етап на „Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030“ — етапът на научни изследвания на световно ниво (2026–2030).

ПРОГРАМА

Шест приоритета — една конструкция

Стабилна основа, три носещи колони, две цели.

ЦЕЛИ

03

Качество на научната продукция

публикационна политика към горните квартали

04

Иновации и връзка с бизнеса

портфолио от услуги с обявена ценова политика

НОСЕЩИ ПРИОРИТЕТИ

01

Финансова устойчивост

Диверсификация на проектния портфейл; функция за подготовка на предложения.

02

Човешки потенциал

Схема за млади учени; ясна кариерна пътека от докторант към асистент.

05

Инфраструктура

Многогодишен план за изчислителния ресурс; национални инициативи по ИИ и НРС.

ОСНОВА

06 Управление, прозрачност и отчетност · редовна вътрешна отчетност; актуализация на Стратегията 2018–2030

Фиг. 1. Приоритети на програмата за управление на ИИКТ – БАН.

3. Състояние на Института

3.1. Мисия, структура и научни направления

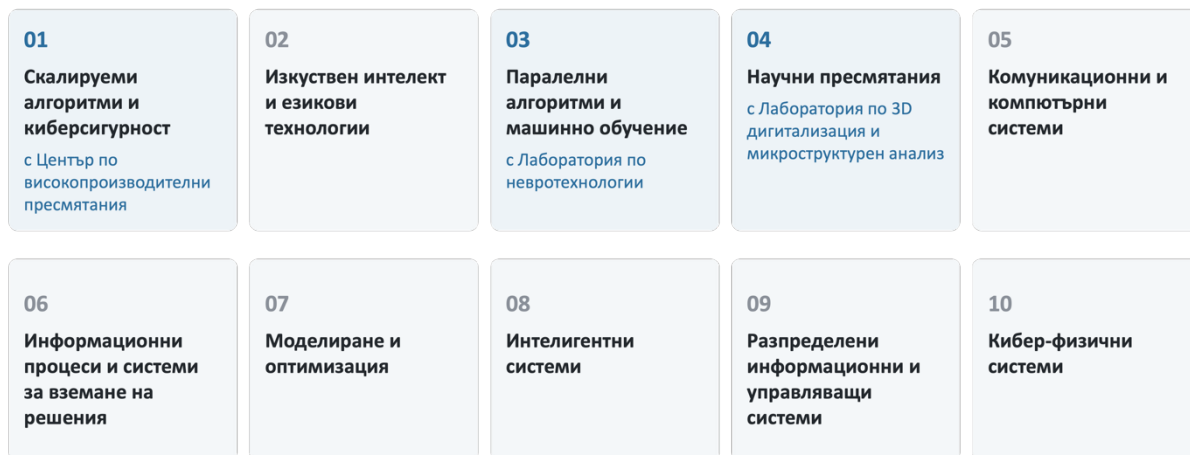
Мисията на ИИКТ е „провеждане на фундаментални и приложни изследвания в областта на компютърните науки, информационните и комуникационните технологии, както и в разработка на иновативни интердисциплинарни приложения на тези технологии“.

В изпълнението на тази мисия се включват десет секции и две лаборатории.

СТРУКТУРА

Структура на Института

Десет секции покриват целия спектър на ИКТ — в четири от тях вече са израснали център и лаборатории.

Източник: Годишен отчет на ИИКТ – БАН за 2025 г.

Фиг. 2. Структура на ИИКТ – БАН.

Научните и научно-приложните приоритети на ИИКТ са съобразени с „Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030, „Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2021–2027“ в приоритетните направления на тематична област „Информатика и информационни и комуникационни технологии“ и са в съответствие с Европейските програми за изследвания и иновации „Хоризонт Европа 2021–2027“ и „Цифрова Европа 2021–2027“, които подчертават ролята на информационните и комуникационни технологии като основен двигател за развитието на почти всички социални и икономически процеси в съвременното общество. Визията за развитието на Института, отразена в „Стратегията за развитие на ИИКТ - БАН 2018 – 2030“, се определя от ключовите елементи на „Стратегията за развитие на БАН 2018 – 2030“. Научните тематики на ИИКТ - БАН са в области, в които Институтът заема лидерска позиция:

- **Суперкомпютърни пресмятания и големи данни:** математически модели, методи, алгоритми, софтуерни технологии и приложения за големи задачи и задачи с много голяма изчислителна сложност, паралелизация, скалируемост и схеми за изпълнение върху високопроизводителни системи;
- **Изкуствен интелект:** представяне на знанията, семантични технологии, моделиране и обработка на естествен език, интелигентни системи, машинно самообучение, data mining, разпознаване на образи, обработка на реч и аудио, вземане на решения;

- **Автоматика, роботика, киберфизични системи:** теория на управлението, системи за управление, роботика, мехатроника, вградени управляващи устройства и технологии, моделиране и управление на киберфизични системи;
- **Компютърно-комуникационни мрежи и системи, киберсигурност:** локални и глобални йерархични компютърно-комуникационни мрежи и системи, навигационни системи, защита на информацията в компютърно-комуникационните мрежи и системи, уеб-базирани технологии и услуги, обработка на сигнали и изображения.

3.2. Научна дейност

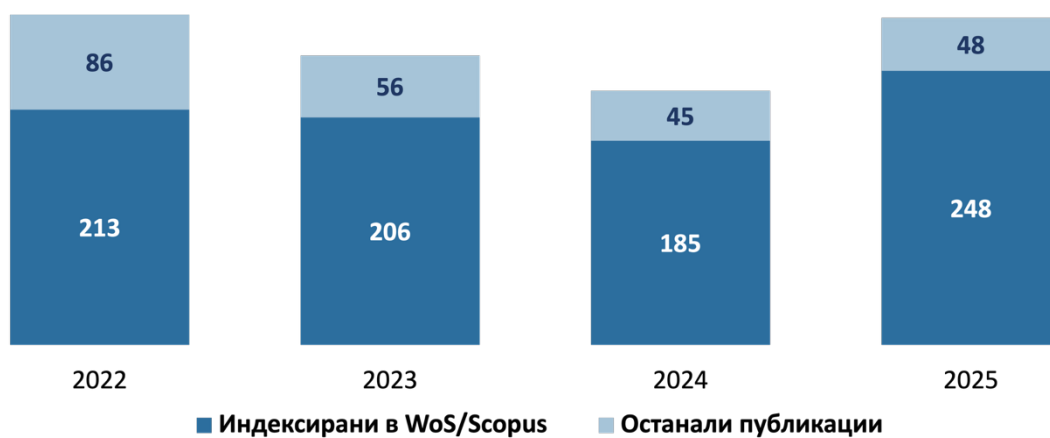
Извършените дейности и постигнатите научни и научно-приложни резултати на ИИКТ се изразяват в: разработване на научноизследователски проекти на европейско, регионално и национално ниво, представяне на резултати в публикации в престижни научни издания, регистриране на патенти и полезни модели с патентоприетел БАН, организация и участие в престижни международни научни форуми, сътрудничество с университети и научни организации, активно участие в оперативно обслужване на държавата и обществото, подпомагане на културни институции, фирми и държавната администрация в осъществяване на тяхната дигитална трансформация и киберсигурност. Постигнатите резултати затвърждават позицията на ИИКТ като фактор в развитието на модерните направления в областта на ИКТ.

През 2025 г. учените от Института са публикували пет монографии и 296 публикации, от които 248 в издания, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus, разпределени в категориите Q1 — 24, Q2 — 23, Q3 — 21 и Q4 — 69 публикации. Наблюдава се трайна тенденция за нарастване на дела на публикациите в реферирани издания — от 71 % през 2022 г. до 84 % през 2025 г.

НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ

Публикации

Общ брой и публикации в реферирани издания, 2022–2025 г. Делът на индексирани нараства от 71 % на 84 %.

Източник: Годишни отчети на ИИКТ – БАН.

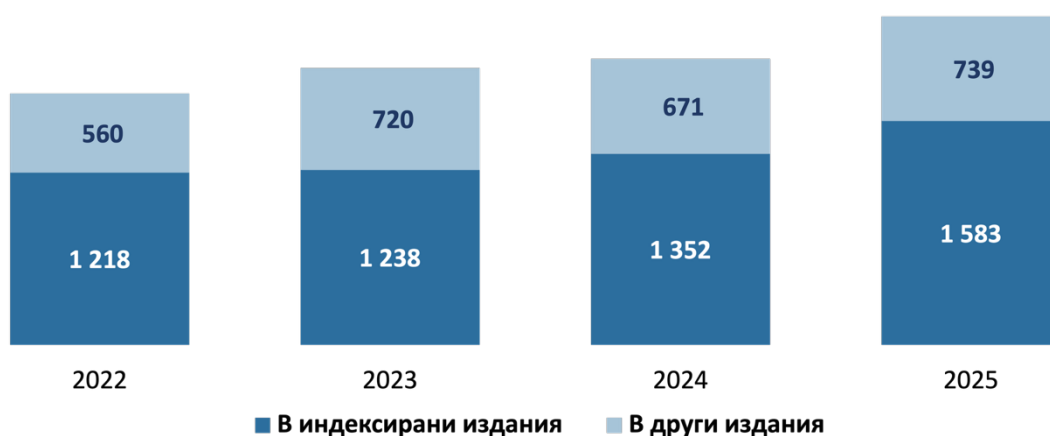
Фиг. 3. Публикации на ИИКТ – БАН, за периода 2022–2025 г.

Броят цитирания за 2025 г. е 2 322, от които 1 583 в издания, индексирани в световноизвестни бази данни. Забелязва се устойчиво нарастване на общия брой цитирания — от 1 778 през 2022 г. — при относително постоянен дял на цитиранията в индексирани издания.

НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ

Цитирания

Общ брой и цитирания в индексирани издания, 2022–2025 г. Единственият показател с устойчив ръст.

Източник: Годишни отчети на ИИКТ – БАН.

Фиг. 4. Цитирания, за периода 2022–2025 г.

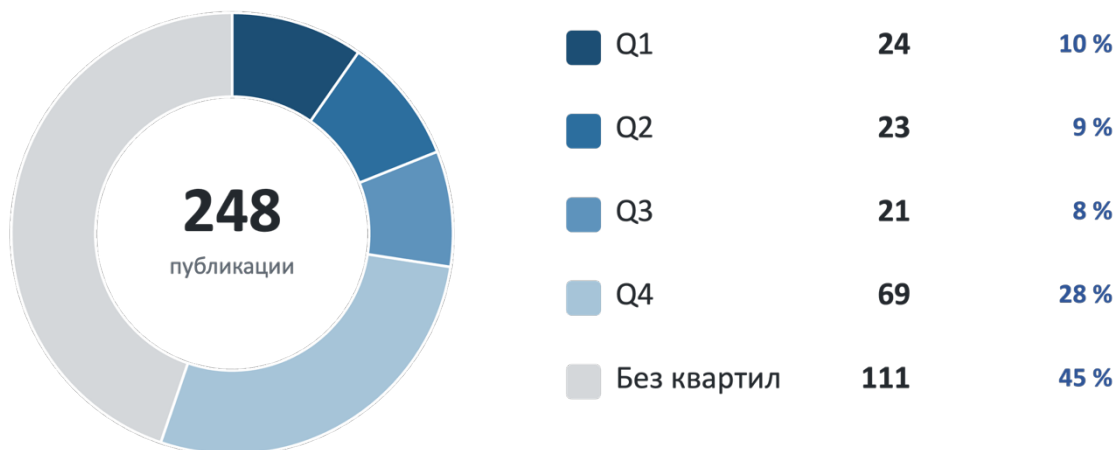
Предизвикателство остава структурата на публикациите по квартали: 45 % от индексирани публикации през 2025 г. са в издания извън кварталното класиране, а

публикациите в Q1 и Q2 са 47 при 52 през 2022 г. Повишаването на дела на публикациите в горните квартали е предмет на Приоритет 3.

НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ

Индексирани публикации по квартали

248 публикации в реферирани издания, 2025 г.

Източник: Годишен отчет на ИИКТ – БАН за 2025 г.

Фиг. 5. Индексирани публикации по квартали, 2025 г.

3.3. Проектна дейност и финансово състояние

В ИИКТ се изпълняват 89 научни и научно-приложни проекта, от които:

- 11 проекта с бюджетно финансиране,
- 24 проекта, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ),
- 7 проекта с министерства и ведомства (от които 3 са финансирани от МОН по Национална пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ), 3 по Програмата Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация (ПНИИДИТ) и 1 по Национална научна програма „Сигурност и отбрана“,
- 14 проекта с европейско финансиране (от които 1 финансирани от ЕК по програма Хоризонт 2020, 3 по Хоризонт Европа, 3 по програма Цифрова Европа, 1 по програма Европейски иновационен съвет и агенция за МСП (EISMEA), 2 по програма „Еразъм +“, 1 по програма Horizon WIDERA, 1 финансиран от Швейцарската национална академична фондация SNSF),
- 2 проекта по Плана за възстановяване и устойчивост,
- 1 проект, финансиран от Фондация „Америка за България“,
- 1 проект по ЕБР,
- 2 проекта по грантова схема,

- 24 договора за приложни изследвания, финансирани от фирми,
- 14 договора по програма Еразъм,
- 1 проект по инфраструктура CLARIN-ERIC,
- 1 проект по CEEPUS мрежа.

ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

Проекти по източник на финансиране

Научноизследователски план на ИИКТ – БАН за 2025 г. — общо 89 проекта.

Източник: Годишен отчет на ИИКТ – БАН за 2025 г.

Фиг. 6. Проекти по източник на финансиране, 2025 г.

ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

Проекти по съпоставими категории, 2022–2025 г.

Категории, отчитани по еднакъв начин и в четирите отчета; еднакъв мащаб.

Източник: Годишни отчети на ИИКТ – БАН.

Фиг. 7. Проекти по съпоставими категории, за периода 2022–2025 г.

В изпълнение на политиката за засилване на иновационния потенциал и по-голяма комерсиализация на научно-приложните резултати с приоритетна насоченост към бързо

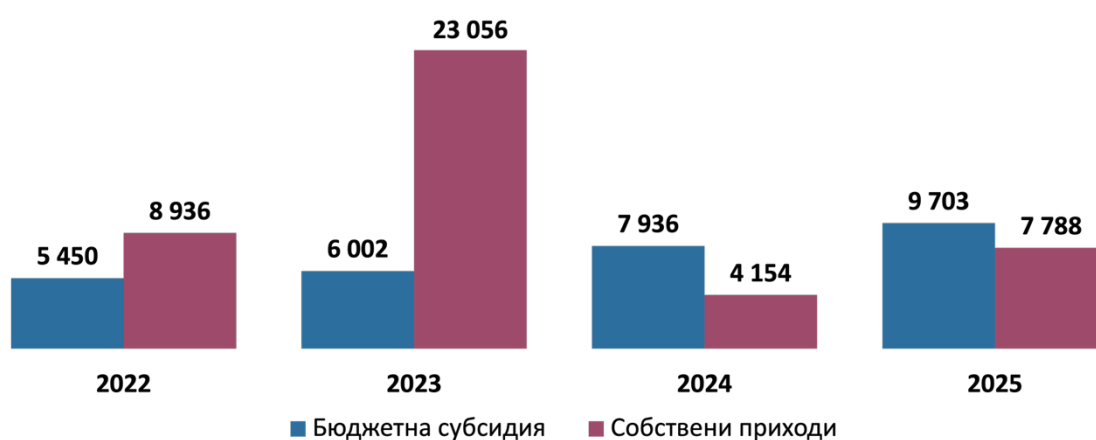
развиващите се приложения на ИКТ, през последната годината служители от ИИКТ са изпълнявали 23 договора с български фирми и един договор с чуждестранна фирма.

Бюджетната субсидия на Института нараства устойчиво — от 5 450 312 лв. през 2022 г. до 9 703 217 лв. през 2025 г. Собствените приходи следват различна динамика: 8 936 245 лв. през 2022 г., 23 055 989 лв. през 2023 г., 4 153 920 лв. през 2024 г. и 7 788 366 лв. през 2025 г. Промяната отразява приключването на проектите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и началото на новия програмен период.

ФИНАНСИ

Приходи на Института

Бюджетна субсидия и собствени приходи, хиляди лева, 2022–2025 г.

Пикът през 2023 г. и спадът през 2024 г. отразяват приключването на проектите по ОП НОИР.

Източник: Годишни отчети на ИИКТ – БАН.

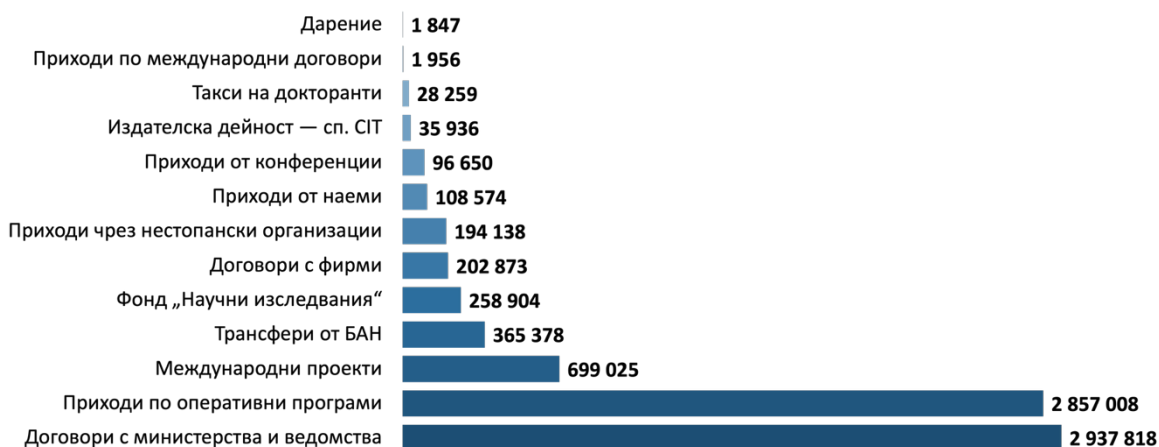
Фиг. 8. Бюджетна субсидия и собствени приходи, за периода 2022–2025 г.

Съпоставката по източници показва, че приходите от договори с министерства се възстановяват след спада през 2024 г., приходите от Фонд „Научни изследвания“ и от договори с фирми се движат в тесни граници, а приходите от международни проекти намаляват през последните две години. Възстановяването на международното проектно финансиране и разширяването на дела на приходите от бизнес организации са предмет на Приоритет 1 и Приоритет 4.

ФИНАНСИ

Структура на собствените приходи

Всички източници, общо 7 788 366 лв., 2025 г. — двата най-големи носят три четвърти от приходите.

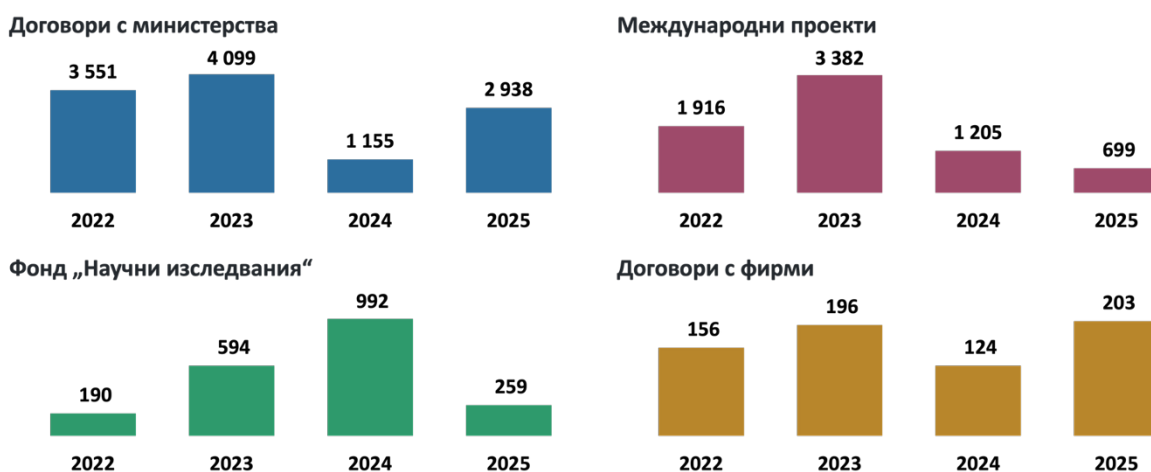
Източник: Годишен отчет на ИИКТ – БАН за 2025 г.

Фиг. 9. Структура на собствените приходи, 2025 г.

ФИНАНСИ

Източници на собствени приходи, 2022–2025 г.

Хиляди лева; всяка диаграма е с отделен мащаб.

Източник: Годишни отчети на ИИКТ – БАН.

Фиг. 10. Източници на собствени приходи, за периода 2022–2025 г.

3.4. Човешки ресурси и обучение в докторантура

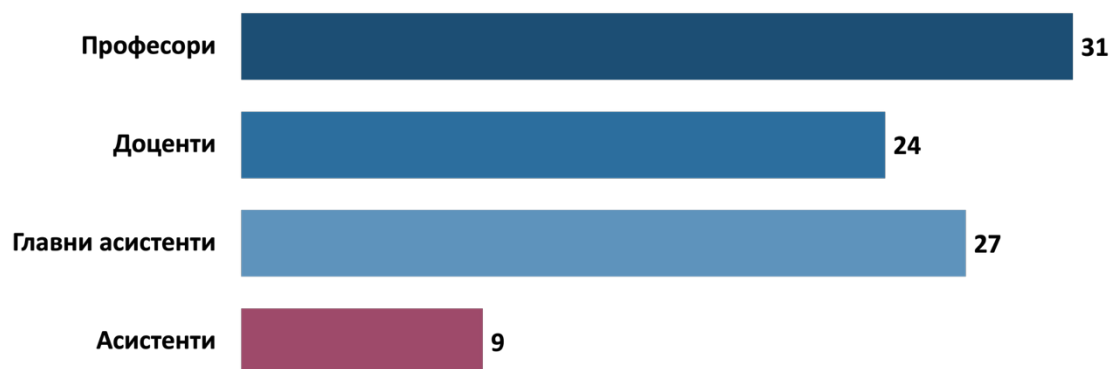
Академичният състав на Института, съгласно резултатите от атестацията за периода 2023–2025 г., включва 31 професори, 24 доценти, 27 главни асистенти и 9 асистенти. Съотношението между броя на асистентите и броя на обучаваните докторанти — 9 срещу 51 — показва, че връзката между докторантурата и академичните длъжности е основното предизвикателство пред развитието на човешкия потенциал. Създаването на условия за

задържане на младите учени в Института съответства на Специфична цел 3 от „Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030“ и е предмет на Приоритет 2.

Х О Р А

Академичен състав

Численост по академични длъжности, атестация 2023–2025 г.

91 академичен състав · 55 хабилитирани (60 %) · съотношение професори : асистенти 3,4 : 1

Източник: Приложение 1 към доклада на Атестационната комисия.

Фиг. 11. Академичен състав по длъжности, атестация за периода 2023–2025 г.

ИИКТ има акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация за обучение в ОНС „Доктор“, в четири професионални направления и седем специалности – 4.5. Математика, специалност „Изчислителна математика“ и специалност „Математическо моделиране и приложение на математиката“, 4.6. Информатика и компютърни науки, специалност „Информатика“, 5.2. Електротехника, електроника и автоматика, специалност „Автоматизирани системи за обработка на информация и управление“ и специалност „Приложение на принципите и методите на кибернетиката в различни области на науката“, 5.3. Комуникационна и компютърна техника, специалност „Комуникационни мрежи и системи“ и специалност „Компютърни системи, комплекси и мрежи“.

През 2025 г. в ИИКТ са обучавани 51 докторанти, от които 31 в редовна докторантура, 11 в задочна, 4 на самостоятелна подготовка и 3-ма чужденци. Зачислените през 2025 г. са 21 в редовна, 4 в задочна форма на обучение и 2 на самостоятелна подготовка. В последните години се забелязва тенденция на увеличаване на броя на новопостъпилите докторанти. Приемат се докторанти от чужбина, които се обучават платено в самостоятелна форма на обучение, както и задочни докторанти от индустрията. Процентът на защитилите е висок, като се наблюдава и тенденция на нарастване на защитилите докторанти в срока на

обучение. Това е добър атестат за работта на ръководителите на докторантите и за амбицията на младите хора да повишават своята квалификация, като придобият най-високата образователна степен.

3.5. Изследователска инфраструктура

ИНФРАСТРУКТУРА

Изследователска инфраструктура

Изчислителна мощ без аналог в страната и мрежата от центрове, изградена около нея.

Източник: Годишен отчет на ИИКТ – БАН за 2025 г.

Фиг. 12. Изследователска инфраструктура на ИИКТ – БАН.

ИИКТ е водеща институция в страната, която разполага с уникална съвременна изследователска инфраструктура, изградена в рамките на три проекта по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“: „Център за върхови постижения по информатика и информационни и комуникационни технологии“ (координиран от ИИКТ-БАН), Център за компетентност „Мехатроника и чисти технологии“ (координиран от ИМех-БАН) и Център за компетентност „Дигитализация на икономиката в среда на големи данни“ (координиран от УНСС). ИИКТ управлява две национални инфраструктури (НИ), обекти на „Националната пътна карта за научна инфраструктура“ (НПКНИ): „Националната интердисциплинарна изследователска Е-инфраструктура за ресурси и технологии за българското езиково и културно наследство“, интегрирана в рамките на европейските инфраструктури CLARIN и DARIAH (КЛАДА-БГ) и „Национален център за високопроизводителни и разпределени пресмятания“ (НЦВРП), и е партньор в две други научни инфраструктури, обекти на НПКНИ: „Национален геоинформационен център“ (координиран от НИГГГ-БАН) и „Дигитални технологични системи за чиста и сигурна околна среда – 5D ALLIANCE“ (координиран от РУ „Ангел Кънчев“).

3.6. Издателска дейност и научно сътрудничество

ИИКТ извършва издателска дейност, свързана със съхранението и развитието на научни списания и поредици с дългогодишни традиции, както и със създаването и утвърждаването на нови такива. И в това направление от дейността на ИИКТ се наблюдава устойчив ръст на публикациите и на качеството на печатните издания. Списъкът с издания на ИИКТ включва две научни списания – „Cybernetics and Information Technologies“ (ISSN 1311-9702) и „Problems of Engineering Cybernetics and Robotics“ (ISSN 2738-7356), един бюлетин – „Информационен бюлетин по киберсигурност“ (ISSN 2738-7089), серията – „IT4Sec Reports“ (ISSN 1314-5614), и две електронни поредици – „Автореферати на дисертации на Института по информационни и комуникационни технологии“ (e-ISSN: 1314-6351) и „Лекции по компютърни науки и технологии на Института по информационни и комуникационни технологии при Българската академия на науките“ (e-ISSN: 2367-8666).

Списанието „Cybernetics and Information Technologies“ се индексира в Elsevier Scopus, Web of Science – Emerging Sources Citation Index, INSPEC (The Database for Physics, Electronics and Computing), AMS Digital Mathematics Registry (American Mathematical Society), ACM Digital Library и други 33 международни библиографски бази от данни. Cybernetics and Information Technologies е най-високо ранкираното списание, издавано в рамките на Българската академия на науките. Списанието има импакт фактор (IF) 1.1 (Q4), импакт ранг (SJR) 0.36 (Q2) и се индексира в 38 международни библиографски бази от данни. Печатната версия на списанието се издава от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“ на БАН. Електронната версия на списанието е със свободен достъп от първата книжка на списанието, издадена през 2001 г. в Института по информационни технологии при БАН – <https://www.cit.iit.bas.bg>.

Списанието „Problems of Engineering Cybernetics and Robotics“ е с дълга история и е най-старото издание в страната в областта на инженерните науки. Списанието се издава на английски език и е с международна редакционна колегия. Печатната версия на списанието се издава от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“ на БАН. Списанието е с отворен достъп, на електронния адрес на изданието – <https://www.iict.bas.bg/pecr/index.html> е достъпен пълният текст на статиите.

ИИКТ издава *„Информационен бюлетин по киберсигурност“*, подкрепян от Британското посолство и в партньорство с ЕСИ-ЦИЕ, ИО-МО и ССИ – <https://www.iict.bas.bg/CSNews/index-bg.html>.

Серията *„IT4Sec Reports“* публикува приети след рецензиране доклади по проблеми на информационните технологии в сигурността. Докладите могат да бъдат на български или на английски език, с резюме на двата езика. Серията е с отворен достъп – <https://it4sec.org/it4sec-report>.

Електронната поредица *„Автореферати на дисертации на Института по информационни и комуникационни технологии“* предоставя на електронния адрес на изданието – <https://www.iict.bas.bg/dissertations--/BG/index.html>, рефератите на дисертациите, както и техни разширени резюмета на английски език.

Електронната поредица *„Лекции по компютърни науки и технологии на Института по информационни и комуникационни технологии при Българската академия на науките“*, в която публикува в електронен вид учебници и учебни помагала, предназначени за студенти и докторанти по различни учебни програми, като информатика, изчислителна математика, математическо моделиране, комуникационни технологии и други. Публикуваните лекции са на езика, на който се водят съответните курсове лекции, и са с отворен достъп – <https://pa.iict.bas.bg/lcst/contents-bg.html>.

Колективът на ИИКТ провежда редица интердисциплинарни изследвания и разработва съвместни проекти на базата на използване на модерна научна инфраструктура с колеги от Института по Механика (ИМех), Националния институт по геофизика, геодезия и география (НИГГГ), Института по физикохимия (ИФХ), Института по биофизика и биомедицинско инженерство (ИБФБМИ), Института по експериментална морфология, патология и антропология с музей (ИЕМПАМ), Националния археологически институт с музей (НАИМ) на БАН, Националния природонаучен музей (НПНМ), както и с университетите - Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Медицински университет – София, Тракийски университет – Стара Загора, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Аграрен университет – Пловдив, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас и други.

4. Принципи на управление

Анализът на актуалното състояние на ИИКТ показва, че управлението му трябва да се основава на следните принципи:

- Приемственост в ръководството, с цел да се запазят добрите управленски практики, създадени през годините в ИИКТ.
- Научните приоритети да са насочени към постигане на целите, заложи в „Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017–2030“, в „Стратегията за развитие на Българската академия на науките 2018–2030“, както и в „Стратегията за развитие на ИИКТ-БАН 2018–2030“.
- Създаване на условия за развитие на човешкия потенциал (Специфична цел 3 от „Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017–2030“: Повишаване на броя на учените до характерни за ЕС нива и балансираното им разпределение по възраст, пол, научни области и региони).
- Затвърждаване на ИИКТ като водещ център за провеждане на научно-приложни и приложни научни изследвания, с цел засилване на иновационния потенциал и по-голяма комерсиализация на научно-приложните резултати и реализиране на устойчива връзка с бизнес организациите.
- Прозрачност и информираност за финансовото състояние и финансовата политика на ИИКТ, както и спазване на финансова дисциплина и отговорност от всички структурни звена на ИИКТ.

Основен принцип за успешното изпълнение на програмата е партньорството. Това е процес на доверие, който включва ръководството на ИИКТ, партньорските научни и бизнес организации, с които се изпълнява проектната дейност на ИИКТ и най-важното - членовете на колектива на ИИКТ.

Ключов елемент от програмата за управление е обвързването на финансирането на отделните учени с резултатите от тяхната дейност.

В управлението на ИИКТ ще се придържам към колективния принцип на управление. Ще работя в сътрудничество с Научния съвет на ИИКТ и с Общото събрание на учените в ИИКТ, с ръководителите на секции и ще положа всички усилия за повишаване на авторитета на ИИКТ.

Всяко предложение на дадена секция за израстване или стимулиране на учени ще бъде внасяно без задържане за разглеждане в Научния съвет.

5. Приоритети за развитие на Института

Приоритетите по-долу произтичат от състоянието, описано в предходния раздел. За всеки от тях са посочени положението към момента, предвидените мерки и резултатът, който се очаква да бъде постигнат до края на мандата.

Приоритет 1. Финансова устойчивост и диверсификация на проектния портфейл

Състояние. Приходите от международни проекти отбелязват намаление през последните две години, а делът на бюджетната субсидия в общите приходи нараства. Опитът от 2024 г., когато приключването на проектите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ доведе до съществено намаляване на собствените приходи, показва риска от зависимост от единичен източник на финансиране.

Мерки:

- Обособяване на функция по подготовка на проектни предложения, която да подпомага научните колективи при кандидатстване по програмите „Хоризонт Европа“, „Цифрова Европа“ и по Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация.
- Въвеждане на отчетност за подадените проектни предложения — брой, роля на Института в консорциума, участващ състав и резултат.
- Наблюдение на дела на всеки източник в общите приходи с цел недопускане на зависимост от единичен източник.

Очакван резултат. Възстановяване на приходите от международни проекти към нивото отпреди 2024 г. и устойчиво разпределение на източниците на финансиране.

Приоритет 2. Развитие и утвърждаване на млади изследователи

Състояние. В академичния състав участват 9 асистенти при 51 обучавани докторанти. Осигуряването на приемственост е задача, чието изпълнение не търпи отлагане.

Мерки:

- Създаване на институтска схема за подкрепа на млади учени, независима от условията на националните програми, финансирана от собствени приходи и от общоакадемичните програми на БАН.
- Ясна кариерна пътека от докторант към асистент, с предварително обявени условия и срокове.

- Годишен конкурс за най-добра разработка на млад учен в Института.
- Внасяне без задържане в Научния съвет на всяко предложение на секция за изразстване или стимулиране на учени.

Очакван резултат. Увеличаване на броя на асистентите и на дела на младите учени, които остават в Института след придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Приоритет 3. Качество на научната продукция

Състояние. Делът на публикациите в реферирани издания нараства устойчиво — от 71 % на 84 %. Същевременно 45 % от индексираните публикации остават извън квартално класиране, а публикациите в Q1 и Q2 са 47 през 2025 г. при 52 през 2022 г.

Мерки:

- Публикационна политика, насочена към изданията в горните квартали, с приоритетна подкрепа при разпределението на средствата за командировки и такси за публикуване.
- Обвързване на резултатите от атестацията с публикационната активност в реферирани издания.
- Подкрепа за публикации в международно съавторство.

Очакван резултат. Повишаване на дела на публикациите в Q1 и Q2 и намаляване на дела на публикациите извън квартално класиране.

Приоритет 4. Иновации и връзка с бизнеса

Състояние. Приходите от договори с фирми представляват под три процента от собствените приходи, при наличие на два европейски дигитални иновационни хъба, на Национален център за компетентност и на изследователска апаратура без аналог в страната.

Мерки:

- Разработване на портфолио от услуги на Института към бизнеса — изчислителен ресурс, дигитализация, изпитвания и анализи.
- Популяризиране сред широката общественост и бизнеса на възможностите за използване на уникалната изследователска апаратура.
- Въвеждане на две обучения, свързани с иновации.

Очакван резултат. Увеличаване на приходите от договори с бизнес организации и на техния дял в собствените приходи.

Приоритет 5. Инфраструктура и национално позициониране

Състояние. Институтът управлява две национални инфраструктури — обекти на Националната пътна карта за научна инфраструктура, и е партньор в още две. Поддържането и обновяването на изчислителния ресурс изисква многогодишно планиране.

Мерки:

- Изготвяне на многогодишен план за поддържане и обновяване на изчислителната инфраструктура, обвързан с проектни източници на финансиране.
- Активно участие на Института в националните инициативи в областта на изкуствения интелект и високопроизводителните пресмятания.
- Създаване на тематични лаборатории, които да бъдат предпоставка за създаване на нови секции.

Очакван резултат. Запазване на водещата позиция на Института като национален оператор на компетентност в областта на високопроизводителните пресмятания.

Приоритет 6. Управление, прозрачност и отчетност

Състояние. Управлението на Института разполага с богата информация за научната си дейност, но част от нея не се обобщава в удобен за вземане на решения вид. Атестационната комисия от своя страна е формулирала конкретно предложение за усъвършенстване на критериите, което заслужава да бъде разгледано преди началото на следващия атестационен период.

Мерки:

- Въвеждане на редовна вътрешна отчетност по кадри, наукометрия и проектен портфейл, достъпна за Научния съвет и за Общото събрание.
- Разглеждане в Научния съвет на предложението на Атестационната комисия за съотношението между показателите за научни резултати и за привлечени средства.
- Актуализация на „Стратегията за развитие на ИИКТ-БАН 2018–2030“.
- Придържане към колективния принцип на управление в сътрудничество с Научния съвет, с Общото събрание на учените и с ръководителите на секции.

Очакван резултат. Управленски решения, основани на редовно поддържани данни, и прозрачност за финансовото състояние и финансовата политика на Института.

6. Първата година от мандата

Доверието към едно управление се формира от първите му решения. През първата година се предвижда изпълнението на четири задачи, които не изискват външно финансиране и чийто резултат може да бъде проверен:

- Въвеждане на прозрачност за подадените проектни предложения и за движението на академичния състав.
- Внасяне в Научния съвет на предложението за промяна в критериите за атестация.
- Обявяване на условията по институтската схема за подкрепа на млади учени и провеждане на първия годишен конкурс за най-добра разработка на млад учен.
- Започване на актуализацията на Стратегията за развитие на Института.

7. Индикатори за успеваемост

Съгласно допълнителните специфични изисквания, свързани с изпълнението на споразумението между БАН и МОН, ще се отчитат следните индикатори за успеваемост:

Област	Индикатор	Отчитане
Научно развитие	Повишаване с 3 % на броя статии в Q1–Q2 за 2027 г. Базова стойност за БАН – 59,01 % (от 10-годишна извадка).	Ангажимент
	Повишаване с 20 на броя статии за 1000 учени, отразени в световните бази данни. Базова стойност за БАН – 930 годишно при 365 средно за страната (от 5-годишна извадка).	Ангажимент
	Повишаване на броя на цитиранията с 20 % през 2028 г. спрямо 2026 г.	Наблюдаван показател
Научен състав и възпроизводство	Новоназначени млади изследователи под 35 години – 40 (20 асистенти + 20 главни асистенти).	Ангажимент
	Повишаване на броя на приетите докторанти с 10 %.	Ангажимент
	Атестацията да бъде инструмент за кариерно развитие на научния състав.	Ангажимент

Област	Индикатор	Отчитане
Иновационно развитие	Повишаване с 10 % на броя на заявките за патенти и полезни модели.	Ангажимент
	Въвеждане на обучение, свързано с иновации – 2 нови курса.	Ангажимент
Обществено въздействие	Повишаване за 2027 г. с 20 % на броя на международните научни форуми.	Ангажимент
	Повишаване на информираността на обществото за дейността на ИИКТ.	Ангажимент

Показателите се отчитат в две групи. Като ангажименти се приемат тези, чието изпълнение зависи от управленски решения на Института. Като наблюдавани показатели се отчитат броят цитирания и привлеченото външно финансиране, тъй като те се определят от оценки и конкурси извън Института.

8. Заключение

ИИКТ е най-голямото академично звено в областта на информационните и комуникационните технологии в БАН и запазването му като водеща научна организация в страната е голяма отговорност. Моят ангажимент е да превърна този потенциал в резултати — с прозрачност, последователност и уважение към всеки член на колектива.

Всичко казано дотук показва, че на ИИКТ предстоят в краткосрочен и дългосрочен план редица предизвикателства, които трябва да бъдат преодоляни, като нисък престиж на професията на учения, възрастов профил на кадрите, комуникация с обществото, но убедено смятам, че можем заедно през следващите четири години да постигнем амбициозните си цели.

Преди повече от четвърт век започнах пътя си в този Институт. Днес кандидатствам с една цел — колективът, който ме е изградил, да има управлението, което заслужава.